

ки-тѣ мохамедане въ горѣ казанни-тѣ петь мѣстности, както и ония въ скопско и призрѣнско. На нѣкои мѣста още сѫществуватъ развалини отъ нѣкогашни-тѣ имъ католически храмове, а пжкъ между Велесь и Прилѣпъ има четери села, които и до сега още наричажтъ *богумилски*. Около три часа далече отъ Битоля, има село, което се нарича *Богумили*, съ жители бѫлгаре, които най-напрѣдъ се отрѣкохж отъ грѣцко-то духовенство въ оная страна. Мириди-ти-тѣ, малешори-тѣ (арнауте) и всички-тѣ католици въ севѣрна Албания сѫ биле богумили. Така сѫвѣршенно се изгубиле отъ старо-планинския полуостровъ нѣкогашни-тѣ джрзостни, родолюбиви и свободолюбиви богумили! — Знае се, че босненски-тѣ богумили (патарени) сѫ приеле мохамеданска-та вѣра, още когато турский султанъ Мохамедъ 2-й завлададѣлъ Босна.

6.

Бѫлгарский народъ подъ турска-та и грѣцка-та власти. — Възражданіе-то. — Ново-бѫлгарска книжнина, — Бѫлгарски храмъ въ Цариградъ. — Бѫлгаро-грѣцка-та черковна распра. — Отхвѣрляніе грѣцка-та духовна власть.

Бѫлгарский народъ тежко теглилъ подъ турска-та политическа и грѣцка-та духовна власти, ала бѫлгарска-та народность се запазила въ по-малки-тѣ бѫлгарски градове и въ села-та. Австро-турски-тѣ войни въ крайя на 17-я вѣкъ възбудиле въ бѫлгаре-тѣ пжрви-тѣ надѣжды за освобождение, а пжкъ въ втора-та половина на 18-я вѣкъ, бѫлгаре-тѣ захванале да се надѣятъ на православна-та Русия за освобождение-то си, макаръ че тая держава не е дори знаяла въ онова врѣме за сѫществуваніе-то на единъ словенски многоброенъ народъ въ турска-та держава, който народъ билъ бѫлгарския. Обаче тия надѣжды се не сбѫднѣле. Русия много пжти е имала войни съ Турция, ала никога се не погрижила, ако не сѫвѣршенно да се освободятъ бѫлгаре-тѣ отъ турска-та власть, то поне да имъ се даджатъ какви-где правдини. Напротивъ, слѣдъ всички-тѣ тия войни, макаръ и да сѫ много услужвале бѫлгаре-тѣ на Русия, макаръ наредъ съ русски-тѣ войници бѫлгарски-тѣ доброволци да сѫ се сражавале съ турци-тѣ, тая послѣдня-та всѣкога оставяла бѫлгаре-тѣ на произвола